

УКРАЇНА ТА ПОЛЬЩА: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇН

Скоробогатова Н.Є., к.е.н., доцент,
Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”,
nskorobogatova@ukr.net

Україна та Польща – дві постсоціалістичні країни, які мали схожі передумови, проте досягли різних результатів. У чому полягають секрети успішного розвитку Польщі, який позитивний досвід можливо запозичити Україні? Географічно обидві країни розташовані у центрі Європи, через їх територію проходять транспортні шляхи, що сполучають протилежні частини світу. Що стосується населення цих двох країн, то за даними Світового банку, Україна випереджає Польщу за цим показником. Починаючи з 1999 р. і дотепер, спостерігається стійка тенденція щодо його зниження в обох країнах. Проте в Україні темпи скорочення суттєво перевищують. Причини еміграції працездатного населення ідентичні – пошук кращих умов проживання, працевлаштування в країнах ЄС тощо. Особливо гостро проблема еміграції населення постала у Польщі після вступу до ЄС у 2004р., а в Україні – з отриманням безвізового режиму з країнами ЄС, що спростило умови виїзду за кордон. Нажаль, в обох країнах молодь активно виїжджає на навчання за кордон. Проте з початком військової агресії на сході України та анексії Криму Росією призвели до значного скорочення мешканців України. На кінець 2017 р. чисельність населення України становить 44,8 млн чол, а Польщі – 37,9 млн чол.[1]. Водночас, структура населення ідентична – 15 % віком до 14 років, 69 % віком від 15 да 64 років, 16 % старші за 65 років [1]. Польща, маючи менше населення, займаючи вдвічі меншу територію, ніж Україна, має ВВП та ВНД понад в чотири рази більші, ніж наша країна (рис. 1).

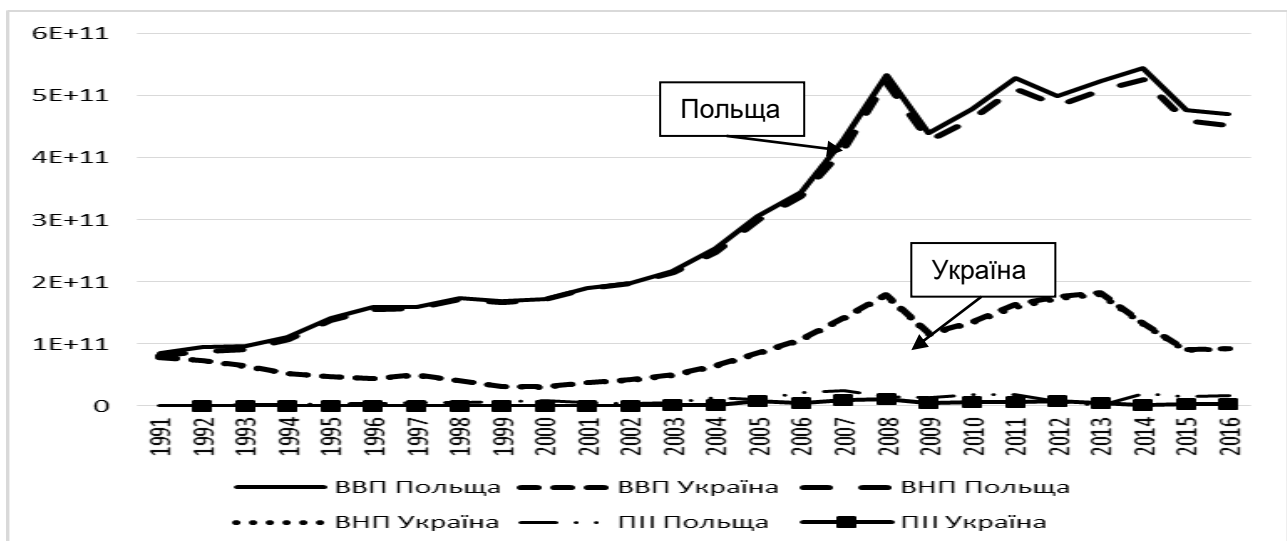

Рис. 1. Динаміка основних макроекономічних показників України та Польщі
(побудовано автором за даними [1])

Окрім того, якщо скорегувати ВВП та ВНД на чисельність населення, то ефективність української економіки буде ще нижчою. Якщо проаналізувати рис. 1, стає помітним, що періоди економічного зростання та спаду мають ідентичну тенденцію у двох країнах. Проте Україна є менш привабливою для іноземних інвесторів, адже економіка Польщі залучає майже у п'ять разів більше прямих іноземних інвестицій, що сприяє більш стрімкому розвитку країни.

Основною причиною таких відмінностей розвитку є різний економічний уклад країн. Нажаль, в економіці України переважають саме сировинні галузі виробництва, у той час як у Польщі більше припадає на переробні галузі та випуск конкурентоспроможної продукції. Враховуючи світову тенденцію до зниження цін на сировину, без переорієнтації українського виробництва, розрив між економічними показниками буде ще більшим. Окрім того, скорочення обсягів виробництва через АТО на сході України, зростання військових витрат, витрачання резервів НБУ на підтримку курсу національної валюти під час криз, високий ступінь залежності від кредитів МВФ для поповнення резервів та попередження девальвації поглиблюють негативний вплив на економічне зростання в Україні. Таким чином, українським виробникам необхідно запозичити досвід Польщі: переорієнтувати виробництво на високотехнологічне, підвищити ефективність АПК, перейти від сировинного до високотехнологічного експорту тощо, що дозволить прискорити темпи економічного зростання країни.

Література:

1.Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>